

TIIVISTELMÄ SJOITTAMISSELVITYKSESSÄ MUKANA OLEVIENT KAUPUNKIEN LAUSUNNOISTA

Oikeusministeriö on kuullut alueellistamisselvityksessä mukana olevia kaupunkeja kirjallisesti ja lähettänyt tässä tarkoituksessa 7.3.2018 lausuntopyynnön kaupungeille. Lausuntopyynnössä kaupungeille varattiin tilaisuus lausua asiasta yleisesti, minkä lisäksi pyydettiin vastaamaan yksilöityihin kysymyksiin. Kaikki kaupungit antoivat lausuntonsa. Aikaisemmin annetussa sijoittamisselvityksessä kohdassa 4.4 on yhteenveto kaupunkien lausunnoista. Tässä lisäselvityksen liitteessä on tiivistelmä kaupunkien lausunnoissaan antamista vastauksista lausuntopyynnössä esitettyihin kysymyksiin.

Miten tuomioistuinviraston sijoittaminen kaupunkiin tukisi viraston tehtävien tuloksellista hoitamista? Mitä tuomioistuinviraston toimintaa tukevia muita viranomaisia ja toimintoja kaupungissanne on?

Espoossa keskeiset tuomioistuinviraston toimintaa tukevat viranomaiset ja toiminnot sijaitsevat lähellä ja hyvien joukkoliikenneyhteyksien päässä toimitilojen sijaintipaikaksi ehdotetusta Keilaniemestä. Espoo on julkisen sektorin edelläkävijöitä digitalisaation hyödyntämisessä ja palveluiden yhteiskehittämisessä yksityisen sektorin kanssa. Alueelta löytyvät Suomen parhaat tekoäly- ja ohjelmisto-osaajat sekä digitaalisia ratkaisuja kehittävät kotimaiset ja kansainväliset yritykset.

Helsinkiin sijoitettuna tuomioistuinvirasto sijaitisi lähellä ministeriötä, ylimpiä tuomioistuimia, erityistuomioistuimia sekä hovioikeutta, hallinto-oikeutta ja kärjäoikeutta. Tuomioistuinten nykyisestä henkilöstöstä 60 % työskentelee Uudellamaalla tai enintään 200 km etäisyydellä Helsingistä. Lisäksi asianajajista ja julkisista oikeusavustajista 64 % työskentelee pääkaupunkiseudulla. Nämä seikat puoltavat viraston sijoittamista Helsingin keskeisen sijainnin ja hyvien kulkuyhteyksien lähetyville.

Joensuuhun on sijoittunut suuri joukko tuomioistuinviraston toimintaa tukevia organisaatioita viraston toiminnan, yhteistyömahdollisuuksien ja työvoiman saatavuuden kannalta. Itä-Suomen yliopiston Joensuun kampuksen vahvasti kehittynyt oikeustieteellinen koulutus ja tutkimus sekä onnistuneet näytöt valtion talous- ja hallintotehtävien sijoittamisessa Joensuuhun (Palkeet ja Puolustusvoimien palvelukeskus) puoltavat tuomioistuinviraston sijoittamista kaupunkiin. Joensuussa ja Kuopiossa on kärjäoikeus ja lisäksi Kuopiossa hovioikeus ja hallinto-oikeus. Joensuussa on Itä-Suomen syyttäväviraston palvelupiste, Itä-Suomen poliisilaitos, Keskusrikospoliisin Itä-Suomen yksikkö, Pohjois-Karjalan ELY-keskus, Itä-Suomen aluehallintovirasto sekä palvelu- ja yhteyskeskusalalan yrityksiä sekä ICT- ja palvelualojen digitalisaatioalan yrityksiä.

Kouvolan kaupungilla on pitkät perinteet hallintokaupunkina sekä oikeushallinnon toimintojen sijaintipaikkakuntana. Kouvolan ja Kuopion hovioikeudet sekä hallinto-oikeudet yhdistettiin keväällä 2014 ja sijoitettiin Kuopioon mutta Kouvola on edelleen hovioikeuden pysyvä istuntopaikka. Näistä toteutetuista muutoksista huolimatta kaupungissa on edelleen runsaasti oikeudellisia asiantuntijoita.

Kouvolassa on useita tuomioistuinviraston toimintaa tukevia viranomaisia oikeushallinnon ja valti-onhallinnon sektoreilta; Kaakkois-Suomen poliisilaitoksen pääpoliisiasema, Kymenlaakson käräjäoi-keus, Salpausselän syyttäjänviraston päätoimipaikka, Kouvolan yhdyskuntaseuraamustoimisto sekä Kymenlaakson ulosottoviraston, Kymenlaakson oikeusaputoimiston, Kymenlaakson edunvalvonta-toimiston ja Kaakkois-Suomen maistraatin toimipaikat. Kielellisten oikeuksien näkökulmasta Kouvo-lassa toimivat valtion aluehallinnon virastot kuten Kaakkois-Suomen ELY-keskus, Kaakkois-Suomen TE-toimisto ja Etelä-Suomen aluehallintovirasto ovat koko toimialueellaan kaksikielisiä. Valtionhal-linnon alueellistetuista palveluista Kouvolassa sijaitsevat ulkoministeriön maahantulolupa-asioiden palvelukeskus sekä Valtiokonttorin Kansalaisneuvonta, jotka tarjoavat palveluita monikielisesti, myös ruotsin kielellä. Maakunnalliset aluehallinnon palvelut ovat myös kaksikielisiä.

Rovaniemelle on muodostunut merkittävä oikeudellinen osaamiskeskittymä, joka turvaa asiantun-tevan työvoiman saamisen oikeudellista osaamista vaativiin työpaikkoihin. Rovaniemen hovioikeus on omaksunut vahvan roolin tuomioistuintoiminnan laadun kehittämisessä. Lapin yliopistolla ja sen oikeustieteiden tiedekunnalla on myös merkittävä rooli tässä kehittämistyössä. Sisäministeriön hal-linnon tietotekniikkakeskuksen, liikenteen turvallisuusviraston, sosiaali- ja terveysalan lupa- ja val-vontaviraston (Valvira) sekä Tukesin kaivosyksikön toimintojen onnistuneet alueellistamiset ovat erinomaisena näyttönä tuloksekkaasta sijoittumisesta Rovaniemelle.

Tampereen koulutusympäristö tarjoaa hallinto-oikeudellista ja julkisoikeudellista koulutusta sekä johtamiskoulutusta. Koulutusympäristö pystyy tuottamaan pätevää ja osaavaa henkilökuntaa tulos-ohjausta harjoittavaan keskusvirastoon. Tampereen tavoitteena on olla teknologisen kehityksen mallikaupunki. Tämä tarkoittaa ratkaisuja, jotka parantavat kaupunkilaisten elämänlaatua, kaupun-gin palvelujen ja toimintojen tehokkuutta ja alueen kilpailukykyä sekä helpottavat arkea, lisäävät hyvinvointia ja turvallisuutta sekä synnyttävät uutta liiketoimintaa. Tampereella on Pirkanmaan käräjäoikeus, Sisä-Suomen syyttäjänvirasto, Pirkanmaan oikeusaputoimisto, Pirkanmaan ulosottovi-rasto ja Sisä-Suomen poliisilaitos sekä lisäksi laajat yksityisen sektorin lakimies- ja lakiasiaintois-toimien palvelut.

Vaasassa on vahva oikeudellinen infrastruktuuri. Kaupungissa sijaitsee hovioikeuden, hallinto-oi-keuden ja käräjäoikeuden muodostama molemmilla kotimaisilla kielillä palveleva tuomioistuinko-konaisuus, jonka henkilötyövuosimäärä on yhteensä 184. Kaupungissa on syyttäjänvirasto, oikeus-aputoimisto, ulosottovirasto sekä poliisilaitos. Seudulla toimii yli 30 lakiasiaintointia, asianajaja-toimistoa sekä muita lakiasian palveluja, joiden lisäksi kansainväliset yritykset työllistävät lukuisia juristeja. Kaupungissa on vahva verohallinnon osaaminen, joka tukee ulosottohallinnon toimintaa. Vaasaan on sijoitettu verohallinnon Länsi-Suomen veronkanto- ja perintäyksikkö, Länsi- ja Sisä-Suo-men aluehallintovirasto sekä Pohjanmaan ELY-keskus. Näin laaja oikeidenkäytön kokonaisuus edis-tää huomattavasti perustettavan viraston toiminnan käynnistymistä, tuloksellista hoitamista ja vai-kuttaa positiivisesti viraston rekrytointipohjaan, henkilöstökierron mahdollisuuksiin ja alueen veto-voimaisuuteen. Vaasa on ainoa paikka maassamme, joka kykenee aidosti takaamaan kansalaisten kielellisten oikeuksien toteutumisen. Tuomioistuinvirastolla on olennainen rooli muun muassa digi-taalisten työvälineiden ja koulutuksen kehittämisessä osana tuomioistuintyön kaksikielisten palve-lujen toteuttamista.

Vantaan Tikkurila on voimakkaasti kasvava hallintokeskus vain 12 minuutin junamatkan päässä Helsingistä. Tikkurilaan ovat sijoittuneet Vantaan käräjäoikeus, Keskusrikospoliisi sekä alueellinen poliisilaitos, Metsähallitus, Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, eläkevakuutusyhteisö Kevan toimisto ja Vantaan seurakuntayhtymän hallinto sekä Vantaan kaupungin hallinto. Vantaan lentoaseman yhteydessä ovat rajavartiolaitoksen, tullin, poliisin ja pelastuslaitoksen toimipisteet.

Mitkä tekijät kaupungissanne lisäisivät arvionne mukaan osaavan henkilöstön ja heidän perheidensä siirtymishalukkuutta?

Espoossa ja koko pääkaupunkiseudulla on Suomen monipuolisimmat ja dynaamisimmat työ- ja koulutusmarkkinat, mikä tarjoaa myös tuomioistuinvirastossa työskentelevien perheenjäsenille erinomaiset koulutus- ja työllisyysmahdollisuudet. Elämänlaatutekijöitä kaupungissa ovat huippulaadukas koulutus kaikilla oppiasteilla, turvallisuus sekä lähiluonto yhdistettynä monipuoliseen palvelutarjontaan ja harrastusmahdollisuuksiin. Viraston toimitilojen sijaintipaikaksi ehdotetusta Keilaniemestä on tulossa elävä kaupunginosa, jossa on monipuoliset lähipalvelut ja läheisessä Tapiolan keskuksessa on tarjolla runsaat sekä kauppa- että kulttuuripalvelut. Lisäarvoa Keilaniemelle antavat Otaniemessä toimiva Aalto-yliopisto ja tutkimuslaitokset sekä niiden ympärille kehittyvä monipuolinen yritystoiminta.

Helsinki tarjoaa turvallisen ja puhtaan ympäristön, kattavan ja monipuolisen kasvatuksen ja koulutuksen palveluverkoston, vahvan infrastruktuurin ja erinomaiset terveyspalvelut. Helsingissä on tasokas julkinen liikenne. Keskustassa kaikki palvelut ja yhteistyövirastot ovat myös kävellen saavutettavissa. Asumiselle on monipuolisia vaihtoehtoja hyvillä kulkuyhteyksillä, kaupungissa on laaja ja tasokas vapaa-ajan palveluvalikoima sekä kattavat harrastus- ja liikuntamahdollisuudet. Helsingissä on Suomen suurimmat työmarkkinat. Avoimien työpaikkojen ohella kaupungissa on hyvät edellytykset yritystoiminnan perustamiselle yritysneuvontapalvelujen kautta. Kansainväliset tapahtumat ovat lisääntyneet merkittävästi mahdollistaen eri alojen asiantuntijoiden keskinäisen kokemusten vaihdon ja vuoropuhelun.

Joensuulla kasvukeskuksena on hyvät edellytykset valtion asiantuntijaorganisaation sijoittumiselle. Kaupunkiseudulla on yli 120 000 asukasta ja asuntoja rakennetaan noin 1 0000 asunnon vuosivauhdilla. Asuntojen hintataso on pääkaupunkiseutuun ja maan suurimpiin kaupunkeihin verrattuna kilpailukykyinen. Järkevän työssäkäyntimatkan sisällä on mahdollisuus asua joko ydinkeskustan kerrostalohuoneistossa veden äärellä tai täysin luonnon rauhassa väljästi maaseudulla. Kaupungilla on kunnianhimoinen symmetrisen kaupungin strategia, jonka tavoite on kaupunkiseudun kasvu Pielisjoen molemmille rannoille ja miljardin euron investoinnit, mikä tarkoittaa 3 500 uutta työpaikkaa ja 6 000 uutta asukasta. Kaupungin väkiluku on kasvanut vuosittain ja nuorten osuus väestöstä on erittäin suuri. Joensuussa perusopetus on erittäin korkeatasoista. Koulutuspolku esiopetuksesta ylioppilaaksi on mahdollista käydä myös englanniksi tai venäjäksi. Nuorten ja aikuiskoulutuksen näkökulmasta kaikki koulutusasteet kattava tarjonta on Joensuun selkeä vahvuus. Joensuun talousalueen elinkeinoelämä kehittyy myönteisesti ja alueelle on sijoittunut useita globaalisti toimivia vientiyrityksiä. Kansainvälisesti tarkasteltuna Joensuu tunnetaan Euroopan metsäosaamisen keskuksena. Joensuun elinympäristö on luonnonläheinen ja rauhallinen, kulttuuritapahtumia on runsaasti, liikunta- ja urheiluharrastusten infrastruktuuri on erinomainen.

Kouvola on vetovoimainen asuinkaupunki. Kaikki tarvittavat palvelut ovat lähellä, kaupunki on ruuhkaton ja turvallinen, julkinen liikenne toimii, ja asuminen on edullista verrattuna suuriin tai keskisuuriin kaupunkeihin. Monipuoliset harrastusmahdollisuudet sekä tapahtumat liikunnan, urheilun ja kulttuurin alueilla ovat helposti saatavilla ja tarjonta on laajaa.

Rovaniemen alueelliset vahvuudet ovat hyvä saavutettavuus, monipuolinen koulutustarjonta, osaamisen korkea taso sekä viihtyisä elinympäristö. Asuntorakentaminen alueella on vilkasta. Kasvava yritystoiminta kaupungissa on kansainvälisempää kuin maassa keskimäärin. Yliopisto ja kasvava turismi luovat kansainvälistä ilmapiiriä. Rovaniemi on Lapin maakunnan keskus ja tarjoaa asukkailleen laajat sekä julkiset että yksityiset palvelut. Korkeasti koulutetun, kielitaitoisen ja sitoutuvan henkilöstön rekrytointi, edulliset ja viihtyisät toimitilat sekä kaupungin kilpailukykyinen kustannustaso ovat avaintekijöitä. Rovaniemelle alueellistetut yksiköt ovat integroituneet vahvasti paikkakunnan tutkimus-, koulutus- ja työyhteisöihin.

Tampere on valittu suosituimmaksi paikaksi elää ja asua. Kaupunki on riittävän iso mutta tarpeeksi pieni, jotta monet asiat hoituvat helposti ja ihmisläheisesti. Tampere yhdessä naapurikuntiansa kanssa muodostavat kokonaisuuden, jossa löytyy mahdollisuuksia niin kaupunkimaiseen kuin väljempäänkin asumiseen. Kaupungissa on loistavat kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut ja harrastusmahdollisuudet kirjastoista urheiluhalleihin, lenkkipoluista teattereihin ja tapahtumiin. Kaupungin veto-voimasta ja merkittävästä kasvusta huolimatta asuntojen hinnat ovat pysyneet maltillisella tasolla, elämisen kustannukset ovat alhaisemmat ja kulkuyhteydet joustavampia ja nopeampia verrattuna pääkaupunkiseutuun.

Vaasa ja Vaasan seutu ovat Suomen elinvoimaisimpia ja kilpailukykyisimpiä alueita. Elämänlaatu seudulla on korkea, palvelut runsaita, etäisyydet lyhyitä ja ostovoima hyvä. Elinkeinorakenne on hyvin monipuolinen, mikä tukee Vaasan hyvää työllisyysastetta. Työllisyysmahdollisuuksia on hyvin myös viraston henkilöstön perheenjäsenille. Vaasan valtionveronalainen keskitulo on maan neljänneksi korkein, melkein pääkaupunkiseudun tasolla, kun taas elinkustannukset ovat huomattavasti alhaisemmat. Vaasassa on mahdollisuus niin kaupunkiasumiseen kuin maaseutumaiseen asumiseen. Asuntojen hinnat ovat keskituloihin nähden huomattavan alhaiset. Kulttuurielämä on vilkasta ja liikuntaa ja urheilua voi harrastaa monin eri tavoin. Opiskelu Vaasassa on mahdollista sekä suomeksi, ruotsiksi että englanniksi ala-asteelta yliopistoon asti.

Vantaa kasvaa voimakkaasti ja tarjoaa runsaasti monipuolisia asumisvaihtoehtoja. Puolisoiden mahdollisuus työllistyä on hyvä. Vantaalla on laaja ja toimiva julkisten ja yksityisten palveluiden kirjo sekä suuren kaupungin tarjoamaa laajaa harrastus-, kulttuuri-, viihde- ja vapaa-ajan toimintaa. Vantaalla laadukkaassa perusopetuksessa noudatetaan lähikouluperiaatetta. Alle kouluikäisille tarjotaan monimuotoista varhaiskasvatusta ja esiopetusta sekä päiväkodeissa, ryhmäperhepäiväkodeissa ja perhepäiväkodeissa. Vantaalla on suosittu kansainvälinen koulu ja päiväkotit. Lisäksi kaupungista löytyy muun muassa taiteeseen, liikuntaan, luonnon- ja maantieteisiin sekä matematiikkaan erikoistuneita lukioita. Kattava kirjastoverkko, lähiliikuntapalvelut, nuorisotilat ja muut vapaa-ajan palvelut ovat helposti saavutettavissa.

Miten arvioitte työvoiman saatavuutta viraston palvelukseen kaupungissanne ja sen työssäkäyntialueella? Mitä viraston toiminnan kannalta merkityksellisiä asiantuntijoiden (oikeustieteellinen, taloustieteellinen ja yhteiskuntatieteellinen) ja sitä tukevan henkilöstön koulutusta kaupungissanne ja sen työssäkäyntialueella on tarjolla?

Espoon aikuisväestö on Suomen koulutetuinta, mikä tarjoaa erinomaiset lähtökohdat osaavan henkilöstön saamiseen viraston palvelukseen sen kaikilla vastuualueilla; talous, tietojärjestelmät, juridinen koulutus ja toimitilahallinto. Näihin kaikkiin tehtäviin saa kansallisesti laadukkainta yliopistosoista koulutusta puolen tunnin säteellä Keilaniemestä.

Helsingissä sijaitsee monta korkeakoulua, jotka tarjoavat osaavan työvoiman kouluttamisen lisäksi mahdollisuuksia tutkimus- ja kehittämistyölle ja opiskelijaharjoitteluyhteistyölle. Helsingin yliopistossa on oikeustieteellinen koulutusyksikkö, joka tarjoaa kaksikielistä (ruotsi ja suomi) koulutusta sekä laajaa täydennyskoulutusta. Helsingin yliopiston valtiotieteellisessä tiedekunnassa on julkistalouden opetusta, politiikan- ja organisaatiotutkimuksen opintosuunta sekä kriminologian opintosuunta. Svenska social och kommunalhögskolanista valmistuu ruotsinkielisiä viestinnän ja hallinnon alan (valtiotieteet, sosiaalitieteet, sosiaalipolitiikka, julkisoikeus) osaajia. Taloustieteen osastolta vahvistaa uusi GSE, joka on taloustieteen tutkimus- ja opetusyksikkö. Digitalisaation hyödyntämisen edistämiseen julkisessa hallinnossa on pääkaupunkiseudulla saatavilla vahvaa osaamista.

Joensuun koulutustarjonta tuottaa osaajia viraston toiminnan ydintehtäviin. Joensuussa on oikeustieteellisen koulutuksen lisäksi yhteiskunnallisempaa oikeustiedettä ja hallintotieteitä yhteen sovitavaa hybridi-koulutusta (hallintotieteiden maisteri), mitä missään muualla Suomessa ei ole tarjolla. Yliopiston koulutustarjonta on laajaa kattaen oikeustieteet, yhteiskuntatieteet ja kauppatieteet, ja sitä vahvistavat ammattikorkeakoulun tarjoama kaupallinen koulutus sekä koulutuskuntayhtymän monialainen ammatillinen koulutus. Työvoiman saatavuuden kannalta Joensuun vahvuutena on sekä tuomioistuinviraston ydintehtävien tarpeisiin suoraan vastaava koulutus, että jo olemassa oleva vahva palvelukeskusklusteri. Saatavilla on kokeneita osaajia keskushallintovirastotyyppisten hallinto- ja palvelutehtävien johtamiseen ja kehittämiseen.

Kouvolassa on runsaasti kokenutta ja koulutettua työvoimaa valtionhallinnon tehtäviin. Erityisasiantuntijoita on tarjolla liike-elämän ja hallinnon, tieto- ja viestintäteknologian sekä lainopillisiin tehtäviin ja luonnontieteiden ja tekniikan sekä lakiavustajien tehtäviin. Alueellistamistoimenpiteiden yhteydessä virkamiesvaatimukset täyttävän työvoiman saatavuus on ollut hyvällä tasolla. Kymenlaaksossa työntekijät sitoutuvat työpaikkoihinsa ja henkilöstön vaihtuvuus on vähäistä. Hyvien liikenneyhteyksien vuoksi Kouvola kytkeytyy saumattomasti Etelä-Suomen työmarkkina-alueeseen ja Helsingin seutuun. Hyvät ja nopeat joukkoliikenneyhteydet antavat erinomaiset mahdollisuudet jopa päivittäiseen pendelöintiin.

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa on kaupan, hallinnon ja oikeustieteiden sekä tietojenkäsittelyn ja tietoliikenteen koulutusta ylempään ammattikorkeakoulututkintoon saakka. Työssäkäyntialueen koulutustarjontaa ovat myös Helsingin yliopiston, Aalto-yliopiston, Lappeenrannan teknillisen yliopiston sekä myös Itä-Suomen ja Vaasan yliopistojen avoimet yliopisto-opinnot.

Rovaniemi on koulutuksen keskus Lapissa. Lapin yliopiston koulutusaloja ovat kasvatustieteet, oikeustiede, taideteollinen ala, yhteiskuntatieteet sekä pohjoiset ja arktiset kysymykset. Lapin ammattikorkeakoulun osaamisalat ovat hyvinvointi, kauppa ja kulttuuri, matkailu sekä teollisuus ja

luonnonvarat. Lisäksi Rovaniemellä on Lapin ammattiopisto. Rovaniemelle alueellistettuihin virastoihin ei ole ollut ongelmaa saada osaavaa ammattihenkilöstöä.

Tampereella on ja siellä koulutetaan osaavaa ja paikkakuntaan sitoutunutta työvoimaa eri organisaatioiden tarpeisiin. Tampere on maamme merkittävimpiä opiskelu- ja koulutuskaupunkeja. Tampereen kolmen korkeakoulun yhdistelmä Tampere3 täydennettynä Poliisiammattikorkeakoulun opetustarjonnalla tarjoaa parhaita julkisen hallinnon osaamista ja toiminnan laadullista kehittämistä sekä tuomareille että tuomioistuinten muulle henkilöstölle. Erityisesti Tampereen yliopiston johtamiskorkeakoulu (hallintotieteiden, kauppatieteiden ja politiikan tutkimuksen opinto-ohjelmat) tuottaa viraston toiminnan kannalta keskeisiä asiantuntijoita.

Vaasassa on Helsingin yliopiston kaksikielinen oikeustieteellinen koulutus, korkeakoulutasoista oikeustradenomikoulutusta sekä julkisoikeuden ja julkisjohtamisen koulutusta Vaasan yliopistossa ja Vaasan ammattikorkeakoulussa. Åbo Akademin Vaasan yksiköstä valmistuu mm. valtiotieteiden maistereita ja Vaasan yliopistossa ja Hanken-Svenska handelshögskolanissa saa taloustieteellistä ekonomin koulutusta. Ammattikorkeakouluista VAMKista ja ruotsinkielisestä Noviasta valmistuu tradenomeja. Vaasassa tuomioistuinviraston olisi helppo rekrytoida kaikkiin toimintoihinsa pätevää, sitoutunutta ja aidosti kaksikielistä henkilöstöä. Jos tuomioistuinvirasto perustetaan muulle paikkakunnalle, tulisi virastoon erikseen rekrytoida lisähenkilökuntaa käännöstehtäviin, kun taas Vaasassa tehtävät voitaisiin teettää kaksikielisellä substanssihenkilökunnalla. Lisäksi Vaasassa toimii Pohjanmaan tulkkikeskus, joka antaa tulkkauspalveluita 50 eri kielellä ja sen palveluja on usein käytetty tuomioistuimissa.

Vantaa sijaintipaikkana takaa parhaalla mahdollisella tavalla henkilöstön saatavuuden, sijaitseehan se keskellä noin 1,3 miljoonan asukkaan metropolialuetta ja sen laajaa yliopisto-, korkeakoulu- ja oppilaitostarjontaa. Vantaan kaksi ammattikorkeakoulua (Laurea ja Metropolia) sekä ammatilliset oppilaitokset (Varian ja Mercuria) laajentavat osaltaan koulutustarjontaa.

Miten kaupunginne on saavutettavissa muualta Suomesta maanteitse, raideliikenteen avulla tai lentämällä?

Espoon Keilaniemessä on poikkeuksellisen hyvät joukkoliikenneyhteydet. Metroliikenne on alueen keskellä ja sen viereen tulee vuonna 2023 pääkaupunkiseudun tavoittava Raide-Jokerin päätepyssäkki. Metroyhteys Helsingin päärautatieasemalle kestää 10 minuuttia. Helsinki-Vantaan lentokentälle pääsee 45 minuutissa ja autolla 25 minuutissa. Keilaniemestä pääsee suoraan Kehä 1:lle ja sen kautta koko valtakunnan päätieverkkoon.

Helsinki on hyvin saavutettavissa sekä maanteitse, raideliikenteen avulla että lentämällä.

Joensuun saavutettavuus on hyvä kaikilla liikennemuodoilla. Saavutettavuus Helsinkiin lentäen on hyvä viiden päivittäisen vuoron vuoksi. Lentoyhteyksien ansioista pääsee vuorokauden sisällä asioimaan Euroopan kaikissa suurimmissa kaupungeissa. Joensuun ja Helsingin välillä on IC-Pendolino-junavuoroja matka-ajan ollessa nopeimmillaan 4 tuntia 14 minuuttia. Joensuusta on junayhteys pohjoiseen Lieksaan ja Nurmekseen sekä poikittaisliikenteeseen Varkauden kautta Pieksämäelle, josta on jatkoyhteydet kaikkialle Suomeen. Linja-autoliikenteen solmupiste on Joensuu, josta on yhteys pääväylien mukaisesti naapurikuntiin ja muihin maakuntakeskuksiin. Joensuun ja Helsingin vä-

lillä on myös säännöllinen bussiyhteys. Asiointitarve paitsi rutiiniluonteisissa niin myös asiantuntija-kehittämistyössä vähenee tietoliikenneyhteyksien mahdollistamien etäneuvottelujen ja kokousmenettelyjen johdosta. Vaikka tuomioistuinten henkilökuntaa työskentelee suhteellisesti eniten pääkaupunkiseudulla, on myös muualla Suomessa tuomioistuimia ja merkittävä määrä henkilöstöä. Sikäli kun tuomioistuinviraston toiminta edellyttää välttämättä henkilökunnan matkustamista pääkaupunkiseudulle ja maakuntiin sekä vastaavasti viraston kanssa yhteistyössä toimivien tahojen matkustamista viraston sijaintipaikkakunnalle, syntyy luonnollisesti kustannuksia. Kuluja syntyy kaikissa tapauksissa, riippumatta viraston sijoituspaikasta.

Kouvola sijaitsee päätieverkon ja rautateiden risteyskohdassa. Kattava sekä kotimaan että kansainvälinen lentoyhteystarjonta on Helsinki-Vantaan lentoasemalta reilun tunnin päässä Kouvolaan. Juna on nopein yhteys suureen osaan Suomea; pääkaupunkiseutu on saavutettavissa noin tunnissa, Lahti alle puolessa tunnissa, Lappeenranta alle 40 minuutissa, Kotka alle 45 minuutissa ja Mikkeli noin tunnissa. Pietariin on neljä edestakaista junavuoroa päivittäin ja ajallinen etäisyys on reilu kaksi tuntia.

Rovaniemen saavutettavuus on erittäin hyvä. Rovaniemen lentokenttä on Suomen kolmanneksi vilkkain kenttä. Rautateitse kulkee suoria junavuoroja Ouluun, Kuopioon, Helsinkiin, Turkuun sekä Kemijärvelle.

Tampereen sijainti läntisen Suomen keskuksena ratojen ja pääteiden solmukohdassa lähellä satamia on viraston sijoittumiselle etu. Tampere-Pirkanmaan lentoasemalta lähtevät suorat yhteydet useisiin Euroopan kohteisiin. Päivittäiset hyvät ja nopeat junayhteydet sekä yhtämittäinen moottoritieyhteys mahdollistavat myös työmatkaliikkumisen pääkaupunkiseudun ja Tampereen välillä.

Vaasasta on erittäin hyvät kulkuyhteydet pääkaupunkiseudulle. Lentäen pääsee Helsinkiin ja Tukholmaan. Junamatka Helsinkiin kestää ainoastaan 3 tuntia 40 minuuttia. Vaasasta Uumajaan on laivayhteys ja maanteitse pääväylät Vaasaan ovat E 12 ja E 8. Lisäksi paikallisliikenne Vaasassa on halpaa ja kattavaa.

Vantaan valtti on sen ylivoimainen saavutettavuus joka puolelta Suomea ja kansainvälisesti. Kaikki maan pääväylät kulkevat Vantaan kautta joko pohjoinen-etelä suuntaisina tai idästä-länteen. Vantaalla on kaikkiaan 13 rautatieasemaa, joista Tikkurilan rautatieasema on samalla koko maan toiseksi vilkkain liikenteen solmukohta. Vantaalla on myös laaja linja-autoverkosto ja vetävä väyläverkosto. Lisäksi maan ainoa kansainvälinen lentoasema on Helsinki-Vantaa.

Arvioitko kaupungissanne olevan tuomioistuinviraston toiminnan kannalta tarkoituksenmukaiset toimitilat?

Espoon Keilaniemessä on useita eri vaihtoehtoja viraston toimitiloiksi.

Helsingissä ja sen ydinkeskustassa on useita yksityisten yritysten omistamia toimistorakennuksia, jotka vastaavat viraston tilan tarpeeseen. Tehokkaan tilankäytön ansiosta nettovuokrakustannukset jäänevät kohtuullisiksi. Ydinkeskustan saavutettavuus on erityisesti joukkoliikenteellä ainutlaatuisen, mikä osaltaan edesauttaa asiantuntevan henkilöstön saamista viraston palvelukseen. Pääkaupunkiseudulla on tällä hetkellä tyhjää toimitilaa, joten soveltuvat tilat löytyvät varmasti.

Joensuun keskustan alueella on tarjolla useita hinnoittelultaan, palveluiltaan ja liikenneyhteyksiltään kilpailukykyisiä toimitiloja. Toimitilaratkaisun osalta Joensuu on valmis palvelemaan joustavasti ja asiakaslähtöisesti räätälöimällä tarpeeseen soveltuvan tilaratkaisun.

Kouvolassa on laadukkaita, tarkoituksenmukaisia ja kustannustehokkaita toimitiloja kaupungin keskustassa uudisrakennuksissa tai nykyisissä kiinteistöissä mukautettaviksi viraston tarpeita vastaviksi. Kaupungin keskustassa on nopeasti vapautettavissa entinen hovioikeuden talo tai uudisrakennuksessa suunnitteluvaiheessa oleva matkakeskuksen yhteyteen rakennettava toimistotalo.

Rovaniemen keskustassa on löydettävissä tuomioistuinvirastolle valmiit tarkoituksenmukaiset toimitilat lähellä alueella olevia tuomioistuimia ja virastoja.

Tampereella on hyviä toimitilavaihtoehtoja kaupungin keskustassa muutaman minuutin säteellä rautatieasemasta, joten henkilöstön ja yhteistyökumppaneiden matkustamiseen ei kulu aikaa kaupungin sisällä. Kaupungilla on osoittaa useita riittävän korkeatasoisia ja käytännön yhteistyötä tukevia tilaratkaisuja tuomioistuinvirastolle, vaihtoehtoina esimerkiksi nykyiset Oikeustalon tilat tai tulevat Kansiareenan toimistotilat.

Vaasan kaupungilla on osoittaa useita riittävän korkeatasoisia ja hyvin tarkoituksenmukaisia kiinteistöjä, joissa toiminta voidaan käynnistää ja joihin on mahdollista asentaa nykyaikaiset viesti-, kommunikaatio- ja muut työvälineet.

Vantaan Tikkurila on Suomen nopeimmin kasvavan kaupungin hallinnollinen keskus ja se on vahvan rakentamisen vaiheessa. Toimistotilaa Tikkurilassa on jo ennestään kattavasti ja sitä valmistuu edelleen lähivuosina lisää. Vantaalta löytyy monia vaihtoehtoja tuomioistuinviraston toimitilaksi esimerkiksi Metsähallituksen talo, Silkin tehdaskiinteistö ja liikokeskus Dixi.

Arvioitko tuomioistuinviraston sijoittumisen kaupunkiinne kasvattavan alueenne taloutta (tulotaso, työllisyys ja väestönkehitys)? Mikä on alueen työllisyystilanne? Onko kaupunkiinne rakennemuutosaluetta?

Espoo ei ole määritelmällisesti rakennemuutosaluetta, mutta suurten kansainvälisten yhtiöiden mittavat irtisanomiset sekä digitalisaatiosta johtuva rakennemuutos ovat lisänneet korkeakoulutettujen työttömyyttä. Erityisesti kokeneiden hallinnon alan ammattilaisten uudelleen työllistyminen on ollut haastavaa. Viraston sijoittuminen Espooseen tarjoaisi tälle kohderyhmälle kiinnostavia työllisyysmahdollisuuksia ja siten vaikuttaisi positiivisesti alueen talouteen sekä tulotasoon. Sijoittumisella olisi myös välillisiä positiivisia elinvoimavaikutuksia.

Helsinkiin sijoitetusta oikeusministeriön henkilöstöresursseista siirtyy arvion mukaan tuomioistuinvirastoon 15-20 henkilötyövuotta. Koko virastossa on arvioitu työskentelevän 45 henkilöä. Tuomioistuinvirasto on kooltaan varsin pieni, jolloin sen vaikutukset Helsingin kokoisen suurkaupungin tulotasoon, työllisyyteen tai väestönkehitykseen eivät olisi merkittäviä. Sijoittuminen Helsinkiin on kuitenkin perusteltavissa tuomioistuinalan pääkaupunkiin sijoittumisen, henkilöstön rekrytoinnin, alueen houkuttelevuuden, vapaa-ajan elämän mahdollisuuksien sekä erinomaisten kansallisten ja kansainvälisten liikenneyhteyksien perusteella.

Joensuulle tuomioistuinviraston sijoittamisella on erittäin merkittävä alueellinen talous- ja työllisyysvaikutus parantaen alueen vetovoimaa ja kasvattaen väestömäärää. Joensuun työttömyysaste

on vertailussa olevista paikkakunnista kaikkein korkein. Perinteisessä aluepoliittisessakin mielessä viraston sijoittaminen Joensuuhun on perusteltua. Mitä pienempi paikkakunta, sitä merkittävämpi on vaikutus. Viraston sijoittaminen Joensuuhun on tarkoituksenmukaista sekä osaamisen ja työvoiman saatavuuteen liittyvien perusteiden, että alue- ja alueellistamispoliittiset näkökohdat huomioiden. Joensuun kaupungin väestönkehitys on ollut tällä vuosikymmenellä vahvaa ja väkiluku on kasvanut. Työllisten määrä on kuluvan vuosikymmenen aikana hieman laskenut. Taloudellinen huoltosuhde on heikko, jokaista työllistä kohden väestössä on keskimääräistä selvästi enemmän muita kuin työllisiä. Koska väestön keski-ikä ja ikärakenteessa ei ole suurta eroa valtakunnalliseen tasoon, se kertoo matalasta työllisyysasteesta. Tämän taustalla ovat sekä korkea työttömyys että opiskelijoiden suuri väestöosuus. Työttömien osuus työvoimasta oli vuoden 2017 lopussa 16,7 %, mikä on oleellisesti korkeampi kuin koko maassa ja myös selvästi suurin selvityksessä mukana olevista kaupungeista.

*Kouvola*lle tuomioistuinviraston sijoittamisella kaupunkiin on erittäin huomattava merkitys. Se luo uskoa tulevaisuuteen, tuo mukanaan arvostettuja työpaikkoja ja antaa koko seudulle positiivisen signaalin alueen elinvoimaisuuden ja hyvinvoinnin kehittymiseksi. Kaupunki on menettänyt päivystysasetuksen myötä yli sata työpaikkaa sekä myös aluesairaalarastatuksen. Kaupungin väkiluku on ollut laskeva jo pitkään ja on absoluuttisena lukuna yksi suurimmista Suomessa. Kaakkois-Suomen työ- ja elinkeinotoimiston mukaan työttömien määrän muutos on ollut helmikuun 2018 työllisyyskatsauksen mukaan edelliseen vuoteen verrattuna koko maan tilannetta vastaava, kuitenkin Kouvolan tilanne on heikompi ja työttömien työnhakijoiden määrä on laskenut selkeästi vähemmän. Kouvolassa oli helmikuussa 5188 työtöntä työnhakijaa, mikä on 13,5 % työvoimasta. Kouvolan seutu on ollut äkillisen rakennemuutoksen aluetta vuosina 2007-2009 ja 2011-2012 mm. Voikkaan paperitehtaan lopettamisen ja metsäteollisuuden rakennemuutosten vuoksi.

Rovaniemen väestönlisäys on noin 300 henkilöä vuosittain. Asuntokuntien tulotaso on jonkin verran alempi kuin koko maassa. Työllisyysaste vuonna 2016 oli 62,9% ja vuoden 2017 työttömyysaste 13,3%. Sekä nuorisotyöttömyys että pitkäaikaistyöttömyys laskivat vuonna 2017. Toimialoista eniten kasvoi matkailu, jonka vaikutus näkyy myös rakentamisessa, liikenteessä, kaupassa ja muissa palveluissa. Viraston sijoittaminen Rovaniemelle vahvistaisi merkittävästi alueella jo olevaa julkisoi- keuteen perustuvaa osaamiskeskittymää ja loisi virastolle erinomaisen toimintaympäristön ja menestymisen edellytykset valtakunnallisena yksikkönä.

Tampereen taloudelle vaikutus olisi hyvinkin positiivinen, vaikka viraston koko ei henkilötyövuosina mitattuna ole suuri. Tampereen työllisyystilanne on ollut vuosia vaikea. Suurten kaupunkien vertailussa Tampere on ollut heikoimpien joukossa. Samalla on kuitenkin todettava, että viimeisimmän tilaston mukaan työttömyysaste oli 13,3%, mikä on 2,5 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuosi sitten.

Vaasaan viraston sijoittumisella arvioidaan olevan positiivisia kerrannaisvaikutuksia niin tulotason, työllisyyden kuin väestönkehityksen osalta. Pitkällä aikavälillä tämä tukee seudun kehitystä monipuolisempana työpaikka- ja elinkeinorakenteena. Teollisuuden rakennemuutoksella on ollut merkitystä myös Vaasan viime vuosien väestönkehitykseen. Vaasan kokoiselle keskisuurelle kaupungille nämä ovat hyvin merkittäviä muutoksia. Monipuolisempi toimialajakauma antaisi vakaamman pohjan taloudelle. Vaasan työllisyysaste oli 68 % vuonna 2016. Työllisyystilanne mukaillee vahvasti maailman talouden ylä- ja alamäkiä vientivetoisuuden vuoksi. Tammikuussa 2018 työttömyysaste oli 9,4

%. Vaasan vahva rooli työllistävänä keskuskaupunkina näkyy matalana työttömyysasteena myös kehyskunnissa.

Vantaalle viraston sijoittumisella olisi tärkeä osa lisätä kaupungin korkeasti koulutettujen työpaikkojen määrää sekä saada myös tärkeitä ja lukumääräisesti laskussa olleita valtiotyöpaikkoja. Tuomioistuinvirasto laajentaisi Vantaan turvallisuus- ja oikeusalan klusteria.